

21999A1214(02)

14.12.1999

EUROOPA ÜHENDUSTE TEATAJA

L 322/20

VAHEMERE KAITSMIST MAISMAALT LÄHTUVA SAASTE EEST KÄSITLEVA PROTOKOLLI MUUDATUSED

A. Pealkiri

Protokolli pealkiri muudetakse järgmiseks:

“VAHEMERE KAITSMIST MAISMAALT LÄHTUVA JA MAISMAAL TOIMUVATE TEGEVUSTE PÕHJUSTATUD SAASTE EEST KÄSITLEV PROTOKOLL”

B. Preambul

Protokolli preambuli esimene lõik muudetakse järgmiseks:

“*Olles osalised* Barcelonas 16. veebruaril 1976 vastuvõetud Vahemere saastekaitse konventsioonis, mida on muudetud 10. juunil 1995,”

Protokolli preambuli kolmas lõik muudetakse järgmiseks:

“*Tunnistades* inimtegevuse poolt keskkonnale avaldatava koormuse kasvu Vahemere piirkonnas eelkõige industrialiseerimise ja linnastumise arengu tõttu, samuti rannikualade elanikkonna turismiga seotud hooajalise kasvu tõttu.”

Protokolli preambuli neljas lõik muudetakse järgmiseks:

“*Tunnistades* maismaalt lähtuva ja maismaal toimuvate tegevuste põhjustatud saaste ohtu merekeskkonnale, elusressurssidele ja inimeste tervisele ning tõsiseid probleeme, mis seetõttu tekivad mitmel pool Vahemere rannikuvetes ja jõesuudmetes, eelkõige puhastamata, ebapiisavalt puhastatud või nõuetekohaselt käitlemata olme- või tööstusheitmete tõttu, mis sisaldavad mürgiseid, püsivaid ja bioakumuleeruvaid aineid,”

Preambuli viiendasse lõiku lisatakse järgmine lõik:

“*Rakendades* ennetava lähenemise põhimõtet ning põhimõtet, et saastaja maksab, hinnates keskkonnamõju ja kasutades parimat võimalikku tehnikat ja parimat keskkonnapraktikat, sealhulgas keskkonناسäästlikke tootmistehnoloogiaid vastavalt konventsiooni artikli 4 sätetele.”

Protokolli preambuli kuues lõik muudetakse järgmiseks:

“*Olles otsustanud* võtta tihedas koostöös vajalikke meetmeid Vahemere kaitsmiseks maismaalt lähtuva ja maismaal toimuvate tegevuste põhjustatud saaste eest,”

Preambuli seitsmendasse lõiku lisatakse järgmine lõik:

“*Võttes arvesse* Washingtonis 3. novembril 1995 vastu võetud globaalprogrammi merekeskkonna kaitsmiseks maismaal toimuvate tegevuste põhjustatud saaste eest,”

C. Artikkel 1

Lisatakse pealkiri ja tekst muudetakse järgmiseks:

“Üldsäte

Käesoleva protokolli lepinguosalisel, edaspidi “osalised”, võtavad kõik asjakohased meetmed selleks, et võimalikult ulatuslikult ära hoida, vähendada, ohjeldada ja kõrvaldada Vahemere saastust, mille on

põhjustanud jõgede, rannikul paiknevatest kääritest või heitveelaskmete pärit heitmed või mistahes muust maismaalt paiknevast saasteallikast või maismaal toimuvast tegevusest kõnealuste osaliste territooriumil pärit heitmed, keskendudes eelkõige mürgiste, püsivate või bioakumuleeruvate ainete heitmetesse sattumise vähendamisele.”

D. Artikkel 2

Lisatakse pealkiri ning punktide a ja d tekst muudetakse järgmiseks:

“Mõisted

- a) *Konventsioon* – Barcelonas 16. veebruaril 1976 vastuvõetud Vahemere saastekaitse konventsioon, mida on muudetud 10. juunil 1995;
- d) *vesikond* – kogu lepinguosaliste territooriumil paiknev valgala, millest vesi voolab konventsiooni artiklis 1 määratletud Vahemere piirkonda.”

E. Artikkel 3

Lisatakse pealkiri ja järgmine uus punkt:

“Protokolli piirkond”

(*abis* (muutub punktiks b))

- “b) Vahemere piirkonna vesikond;”.

Punkt b muutub punktiks c. Punkt c muutub punktiks d ja selle tekst muudetakse järgmiseks:

- “d) Riimvesi, soolased rannikuveed, sealhulgas sood ja rannikulaguunid ning Vahemerega ühenduses olev põhjavesi.”

F. Artikkel 4

Lisatakse pealkiri ning punkti 1 lõigete a ja b tekst muudetakse järgmiseks:

“Protokolli kohaldamine

1. Käesolevat protokolli kohaldatakse:

- a) heitmetele, mis on pärit maismaal asuvatest punkt- ja hajusaasteallikatest ning lepinguosaliste territooriumil asetleidvast tegevusest, mis võivad otseselt või kaudselt mõjutada Vahemere piirkonda. Kõnealused heitmed hõlmavad heitmeid, mis satuvad käesoleva protokolli punkti 3 lõigetes a, c ja d määratletud Vahemere piirkonda rannikulähedastest jäätmevõttealadest, jõgedest, heitveelaskmetest, kanalitest või muudest vooluveekogudest, sealhulgas põhjavee liikumisest, või merepõhja all paiknevatest ja maismaaga ühendatud heitveelaskmetest;
- b) saasteainete heitmetele, mis levivad Vahemere piirkonnas atmosfääri maismaal asuvatest saasteallikatest või tingituna maismaal, lepinguosaliste territooriumil toimuvast tegevusest vastavalt käesoleva protokolli III lisas määratletud tingimustele.”

Lisatakse järgmine uus punkt:

- “3. Lepinguosalisel riigil, mis ei ole protokolli osaline, kuid mille territoorium ulatub Vahemere piirkonna vesikonda, koostööle käesoleva protokolli täitmiseks.”

G. Artikkel 5

Lisatakse pealkiri ning punktide 1, 2 ja 4 tekst muudetakse järgmiseks:

“Üldkohustused

1. Lepinguosalised kohustuvad kõrvaldama maismaalt lähtuvat ja maismaal toimuvate tegevuste põhjustatud saastet, eelkõige lõpetama I lisa loetletud mürgiste, püsivate ja bioakumuleeruvate ainete sattumise heitmetesse.

2. Selleks arendavad ja rakendavad osalised vastavalt vajadusele kas üksikult või ühiselt vastavaid meetmeid ja täitmise tähtaegu sisaldavad riigisiseseid ja piirkondlikke tegevusplaanide ja programme.”

Punkt 3 jäetakse välja.

4. (muutub punktiks 3)

“3. Osalised kehtestavad tegevusplaanide, programmide ja meetmete täitmise prioriteetsus ja tähtsust, võttes arvesse I lisa nimetatud elemente, ning vaatavad neid perioodiliselt läbi.”

Lisatakse järgmised uued punktid:

“4. Osalised võtavad tegevusplaanide, programmide ja meetmete vastuvõtmisel kas üksikult või ühiselt arvesse parimat võimalikku tehnikat ja parimat keskkonnapraktikat, sealhulgas vastavalt vajadusele keskkonnanähtlike tootmistehnoloogiaid, võttes arvesse IV lisa toodud kriteeriume.

5. Osalised võtavad ennetavaid meetmeid õnnetusjuhtumitest tingitud saasteohtu minimeerimiseks.”

H. Artikkel 6

Lisatakse pealkiri ja tekst asendatakse järgmisega:

“Lubade andmise või reguleerimise süsteem

1. Protokoll piirkonnas punktisaasteallikatest pärit saaste ning vette ja õhku lastavad heitmed, mis võivad mõjutada käesoleva protokoll punkti 3 lõigetes a, c ja d määratletud Vahemere piirkonda, tuleb allutada rangele osaliste lubade andmise ja reguleerimise süsteemile, võttes arvesse käesoleva protokoll ja selle II lisa sätteid ning osaliste poolt osaliste koosolekul vastuvõetud asjakohaseid otsuseid ja soovitusi.

2. Selleks töötavad osalised välja süsteemid, mis võimaldavad nende pädevatel asutustel hinnata vastavust omistatud lubadele ja kehtestatud eeskirjadele.

3. Organisatsioon võib osalistele nende vastava taotluse korral osutada abi uute pädevate struktuuride loomisel või olemasolevate tugevdamisel, mille ülesandeks on hinnata vastavust omistatud lubadele ja kehtestatud eeskirjadele. Selline abi hõlmab töötajate eriväljaõpet.

4. Osalised kehtestavad asjakohased sanktsioonid, mida rakendatakse lubade ja eeskirjade järgimata jätmise korral, ning tagavad nendest kinnipidamise.”

I. Artikkel 7

Lisatakse pealkiri. Punkti 1 lõike e ja punkti 3 tekst muudetakse järgmiseks:

“Üldsuunised, standardid ja kriteeriumid

1. ...

e) I lisas loetletud saasteainete heitekogustele, nende kontsentratsioonile heitvees ja heitemetoditele esitatavad erinõuded.

3. Käesoleva protokollis artiklites 5 ja 15 nimetatud tegevusplaanide, programmide ja meetmete vastuvõtmisel tuleb nende järkjärgulise täitmise suhtes arvestada olemasolevate käitiste kohaldamise ja ümberkujundamise võimalusi, osaliste majanduslikke võimalusi ja arenguvajadusi.”

J. Artikkel 8

Lisatakse pealkiri ja tekst muudetakse järgmiseks:

“Seire

Konventsiooni artikli 12 sätete ja ettenähtud seireprogrammide raames teostavad osalised võimalikult aegsasti ja vajadusel koostöös pädevate rahvusvaheliste organisatsioonidega seiret ja võimaldavad avalikkuse juurdepääsu tulemustele, et:

- a) võimaluste piires süstemaatiliselt hinnata saastetaset oma rannikualadel, eelkõige I lisas loetletud tegevusalade ja saasteainete kategooriate suhtes, esitades korrapäraselt vastavat teavet;
- b) hinnata merekeskkonna saaste minimeerimiseks käesoleva protokollis kohaselt vastuvõetud tegevusplaanide, programmide ja meetmete tõhusust.”

K. Artikkel 9

Lisatakse pealkiri ja tekst muudetakse järgmiseks:

“Teadus- ja tehnikakoostöö

Vastavalt konventsiooni artiklile 13 teevad osalised koostööd maismaalt lähtuva ja maismaal toimivate tegevuste põhjustatud saastega seotud teaduslikes ja tehnilistes valdkondades, eelkõige saasteainete heitmete, heitmete liikumisteede ja saasteainete toime, samuti heitmete puhastamise, vähendamise või kõrvaldamise uute meetodite arendamise ning keskkonnasäästlike tootmisprotsesside väljatöötamise osas. Selleks püüavad osalised eelkõige:”

Lisatakse järgmine uus punkt:

“c) soodustada keskkonnaohutute tehnoloogiate, sealhulgas keskkonnasäästlike tehnoloogiate kasutatavust ja siiret.”

L. Artikkel 10

Lisatakse pealkiri ja tekst muudetakse järgmiseks:

“Tehniline abi

1. Osalised teevad kas otse või pädevate piirkondlike või muude rahvusvaheliste organisatsioonide abiga kahe- või mitmepoolset koostööd arengumaade abiprogrammide väljatöötamisel ja vastavalt võimalustele nende rakendamisel eelkõige teaduse, hariduse ja tehnoloogia valdkondades selleks, et vältida või vähendada maismaalt lähtuvat ja maismaal toimuvate tegevuste põhjustatud saastet ja selle kahjulikku mõju merekeskkonnale või sellest järk-järgult loobuda.

2. Tehniline abi hõlmab eelkõige teadusliku ja tehnilise personali väljaõpet ning asjakohaste seadmete ja vajadusel keskkonnasäästlike tehnoloogiate omandamist, kasutamist ja tootmist asjaomaste osaliste vahel kokkulepitavatel soodsatel tingimustel.”

M. Artikkel 11

Lisatakse järgmine pealkiri:

“Piiriülene saaste”

N. Artikkel 12

Lisatakse pealkiri ja punkti 1 tekst muudetakse järgmiseks:

“Vaidluste lahendamine

1. Arvesse võttes konventsiooni artikli 28 punkti 1, kui ühe osalise territooriumi maismaalt lähtuv saaste seab tõenäoliselt otseselt ohtu ühe või mitme muu osalise huvid, astuvad asjaomased osalised ühe või mitme osalise ettepanekul läbirääkimistesse rahuldava lahenduse leidmiseks.”

O. Artikkel 13

Lisatakse pealkiri. Punkti 1, punkti 2 esimese lause ja punkti 2 lõigu d tekst muudetakse järgmiseks:

“Aruanded

1. Kui osalised ei ole osaliste koosolekul otsustatud teisiti, esitavad osalised iga kahe aasta järel organisatsiooni kaudu aruanded osalistele koosolekutele käesoleva protokolliga täitmiseks võetud meetmete, saavutatud tulemuste ja vajaduse korral, tekkinud raskuste kohta. Osalised võtavad otsused kõnealuste aruannete esitamise protseduuride kohta vastu osaliste koosolekutel.

2. Sellised aruanded sisaldavad muu hulgas:

d) käesoleva protokolliga artiklite 5, 7 ja 15 alusel koostatud tegevusplaan, programme ja meetmeid.”

P. Artikkel 14

Lisatakse pealkiri. Punkti 1 ja punkti 2 lõikude a, c ja f tekst muudetakse järgmiseks:

“Koosolekud

1. Osaliste korralised koosolekud leiavad aset seoses konventsiooniosaliste korraliste koosolekutega, mida korraldatakse vastavalt konventsiooni artiklile 18. Vastavalt konventsiooni artiklile 18 võivad osalised pidada ka erakorralisi koosolekuid.

2. ...

- a) kontrollimaks käesoleva protokolliga täitmist ja hindamaks vastuvõetud tegevusplaanide, programmide ja meetmete tõhusust;
- c) koostamiseks ja kohaldamiseks käesoleva protokolliga artiklite 5, 7 ja 15 alusel koostatud tegevusplaanide, programme ja meetmeid;
- f) võtmaks arvesse osaliste poolt käesoleva protokolliga artikli 13 kohaselt esitatud aruandeid.”

Q. Artikkel 15

Lisatakse pealkiri ja punkti 1 tekst muudetakse järgmiseks:

“Tegevusplaanide, programmide ja meetmete vastuvõtmine

1. Osaliste koosolekul võetakse kahe kolmandiku häälteenamuse alusel vastu piirkondlikud lühiajalised ja keskmise tähtsusega tegevusplaanid ja programmid, mis sisaldavad nende täitmise suhtes käesoleva protokolliga artiklis 5 ettenähtud meetmeid ja tähtaegu.”

Punkti 2 tekst asendatakse järgmisega:

“2. Organisatsioon koostab punktis 1 nimetatud piirkondlikud tegevusplaanid ja programmid ning osaliste asjaomane tehniline asutus hindab ja kinnitab need ühe aasta jooksul käesoleva protokolliga muudatuste jõustumisest. Sellised piirkondlikud tegevusplaanid ja programmid esitatakse nende vastuvõtmiseks osaliste järgmise koosoleku päevakorda. Sama menetlust järgitakse mis tahes täiendavate tegevusplaanide ja programmide suhtes.”

Lisatakse järgmised uued punktid:

“3. Kõik lõike 1 alusel vastuvõetud meetmed ja tähtajad teeb sekretariaat teatavaks kõikidele osalistele. Sellised meetmed ja tähtajad muutuvad kohustuslikuks nende osaliste suhtes, kes ei ole sekretariaadile esitanud vastuväiteid saja seitsmekümne üheksa päeva jooksul pärast teavitamist, saja kaheksakümnendal päeval pärast teavitamist.

4. Osalised, kes eelneva punkti kohaselt on esitanud vastuväiteid, teavitavad osaliste koosolekut nende poolt kavandatavatest meetmetest, arvestades, et kõnealused osalised võivad ükskõik millal anda oma nõusoleku meetmete ja tähtaegade suhtes.”

R. Artikkel 16

Lisatakse pealkiri ja punkti 2 tekst muudetakse järgmiseks:

“Lõppsätted

2. Kui käesoleva protokolliga osalised ei lepi kokku teisiti, kohaldatakse käesoleva protokolliga suhtes seda töökorda ja finantseeskirju, mis on vastu võetud vastavalt konventsiooni artiklile 24.”

Viimase punkti tekst muudetakse järgmiseks:

“Koostatud Ateenas 17. mail 1980 ja muudetud Siracusas 7. mail 1996 ühes eksemplaris araabia, hispaania, inglise ja prantsuse keeles, kusjuures kõik tekstid on võrdselt autentset.”

I LISA

I lisa asendatakse järgmise I lisaga:

*“I LISA***MAISMAALT LÄHTUVA JA MAISMAAL TOIMUVATE TEGEVUSTE PÕHJUSTATUD SAASTE KÕRVALDAMISE TEGEVUSPLAANIDE, PROGRAMMIDE JA MEETMETE ETTEVALMISTAMISEL ARVESTATAVAD ELEMENID**

Käesolevas lisas on toodud elemendid, mida arvestatakse käesoleva protokolliga artiklites 5, 7 ja 15 nimetatud maismaalt lähtuva ja maismaal toimuvate tegevuste põhjustatud saaste kõrvaldamise tegevusplaanide, programmide ja meetmete ettevalmistamisel.

Selliste tegevusplaanide, programmide ja meetmete eesmärk on hõlmata jaotises A loetletud tegevusvaldkondi ning jaotises C loendatud ainerühmi, mis on valitud käesoleva lisa jaotises B loetletud omaduste alusel.

Osalised kehtestavad tegevustele prioriteetsuse sõltuvalt nende tegevuste suhtelisest tähtsusest mõju suhtes rahvatervisele, keskkonnale ning sotsiaalmajanduslikele ja kultuuritingimustele. Sellised programmid hõlmavad punkt- ja hajusaasteallikaid ning atmosfäärist toimuvat sadestust.

Tegevusplaanide, programmide ja meetmete ettevalmistamisel keskenduvad osalised Washingtonis 3. novembril 1995 vastu võetud merekeskkonna kaitsmist maismaal toimuvate tegevuste põhjustatud saaste eest käsitleva globaalprogrammi kohaselt mürgistele, püsivatele või bioakumuleeruvatele ainetele, eelkõige püsivatele orgaanilistele saasteainetele, samuti heitvete puhastamisele ja käitlemisele.

A. TEGEVUSVALDKONNAD

Maismaalt lähtuva ja maismaal toimuvate tegevuste põhjustatud saaste kõrvaldamise tegevusplaanide, programmide ja meetmete prioriteetsuse kehtestamisel käsitletakse eelkõige järgmisi tegevusvaldkondi (need ei ole esitatud prioriteetsuse järjekorras):

- 1) energia tootmine;
- 2) väetiste tootmine;
- 3) biotsiidide tootmine ja koostamine;
- 4) ravimitööstus;
- 5) naftatöötlemine;
- 6) paberi- ja tselluloositööstus;
- 7) tsemendi tootmine;
- 8) parkimistööstus;

- 9) metallitööstus;
- 10) kaevandamine;
- 11) laevaehitus ja -remont;
- 12) sadamatoimingud;
- 13) tekstiilitööstus;
- 14) elektroonikatööstus;
- 15) materjalide ümbertöötlemine;
- 16) orgaanilise keemia tööstuse muud harud;
- 17) anorgaanilise keemia tööstuse muud harud;
- 18) turism;
- 19) põllumajandus;
- 20) loomakasvatus;
- 21) toiduainetööstus;
- 22) akvakultuur;
- 23) ohtlike jäätmete käitlemine ja kahjutustamine;
- 24) olmeheitvete puhastamine ja käitlemine;
- 25) tahkete olmejäätmete käitlemine;
- 26) kanalisatsioonijäätmete käitlemine;
- 27) jäätmekäitlus;
- 28) jäätmete põletamine ja põletusjäakide käitlemine;
- 29) tööd, mis põhjustavad rannikualade loodusliku oleku füüsikalist muutumist;
- 30) transport.

B. KESKKONNAS ESINEVATE AINETE OMADUSED

Tegevusplaanide, programmide ja meetmete ettevalmistamisel peavad osalised arvestama järgmiste omadustega:

- 1) püsivus;
- 2) mürgisus või muud kahjulikud omadused (nt kantserogeensus, mutageensus, teratogeensus);
- 3) bioakumulatsioon;
- 4) radioaktiivsus;
- 5) mõõdetud kontsentratsioonide ja täheldatavat toimet mitteavaldavate kontsentratsioonide suhe;
- 6) inimtekkelise eutrofeerumise oht;
- 7) terviseohud ja -ohud;

- 8) piiriülese kauglevi tähtsus;
- 9) soovimatute muudatuste oht mere ökosüsteemis ning mõjude pöördumatus või püsivus;
- 10) eluressursside säästva kasutamise häirimine või mere muu õiguspärase kasutamise takistamine;
- 11) toime inimeste tarbitavate meresaaduste maitsele ja/või lõhnale;
- 12) toime merevee lõhnale, värvusele, läbipaistvusele või muudele omadustele;
- 13) levik (st kogused, kasutus ja merekeskkonda jõudmise võimalikkus).

C. SAASTEAINETE LIIGID

Tegevusplaanide, programmide ja meetmete väljatöötamisel juhindutakse järgmistest saasteainete ja saasteallikate liikidest:

- 1) halogeenorgaanilised ühendid ja ained, mis võivad merekeskkonnas selliseid ühendeid moodustada. Erilist tähelepanu pööratakse aldriinile, klordaanile, DDT-le, dieldriinile, dioksiinidele ja furaanidele, endriinile, heptakloorile, heksaklorobenseenile, Mirexile, polüklooritud bifenuülidele ja toksafeenile;
- 2) fosfororgaanilised ühendid ja ained, mis võivad merekeskkonnas selliseid ühendeid moodustada;
- 3) tinaorgaanilised ühendid ja ained, mis võivad merekeskkonnas selliseid ühendeid moodustada;
- 4) polütsükliilised aromaatsed süsivesinikud;
- 5) raskmetallid ja nende ühendid;
- 6) kasutatud määrded;
- 7) radioaktiivsed ained, sealhulgas nende jäätmekujud, kui nende heited ei vasta pädevate rahvusvaheliste organisatsioonide määratletud kiirguskaitse põhimõtetele, võttes arvesse merekeskkonna kaitset;
- 8) biotsiidid ja nende derivaadid;
- 9) patogeensed mikroorganismid;
- 10) toornafta ja naftapõhised süsivesinikud;
- 11) tsüaniidid ja fluoriidid;
- 12) bioloogiliselt lagunematud detergendid ja muud bioloogiliselt lagunematud pindaktiivsed ained;
- 13) lämmastiku- ja fosforiühendid ning muud ained, mis võivad põhjustada eutrofeerumist;
- 14) prügi (igasugune püsiv toodetud või töödeldud tahke materjal, mis on ära visatud, kasutuselt kõrvaldatud või maha jäetud merekeskkonnas või rannikualade keskkonnas);
- 15) soojusheited;
- 16) happelised või leeliselised ühendid, mis võivad halvendada vee kvaliteeti;
- 17) mürgitavad ained, mis vähendavad merekeskkonna hapnikusaldust;
- 18) mürgitavad ained, mis võivad sattuda vastuolle mere õiguspärase kasutusega;
- 19) mürgitavad ained, mis võivad halvendada merevee füüsikalisi või keemilisi omadusi."

II LISA

II lisa jäetakse välja.

III LISA

III lisa muutub II lisaks. Lisatakse pealkiri ja sissejuhatav punkt muudetakse järgmiseks:

“II LISA

HEITELUBADE VÄLJASTAMISEL ARVESSEVÕETAVAD ELEMENDID

Käesoleva protokolli artiklis 6 loetletud aineid sisaldavatele heidete jaoks heitelubade väljastamisel tuleb olenevalt konkreetsest juhtumist eelkõige arvestada järgmiste teguritega.”

Jaotise A pealkiri ning punktid 1, 2, 3, 6 ja 7 muudetakse järgmiseks:

“A. HEITMETE OMADUSED JA KOOSTIS

1. Punkt- või hajusaasteallika (nt tööstusprotsessi) liik ja suurus.
2. Heitmete liik (nt päritolu, keskmine koostis).
3. Jäätmete olek (nt tahke, püdel, lobri).
6. I lisa loetletud ja vajaduse korral ka muude ainete asjakohaste koostisosade kontsentratsioonid.
7. Heitmete füüsilised, keemilised ja biokeemilised omadused.”

Jaotise B pealkiri muutub järgmiseks ja lisatakse uus punkt:

“B. HEITMETE KOOSTISOSADE OMADUSED NENDE KAHJULIKKUSE JÄRGI

7. Kõik muud omadused on loetletud I lisa jaotises B.”

Jaotise C punkti 3 pealkiri ja tekst muutub järgmiseks:

“C. HEITEKOHA JA HEITMEID VASTUVÕTVA KESKKONNA OMADUSED

3. Algne lahjendusaste heitekohas vastuvõtvasse keskkonda.”

IV LISA

IV lisa muutub III lisaks. Lisatakse pealkiri ning punktid 1, 2, 3 ja 5 muudetakse järgmiseks:

“III LISA

ATMOSFÄÄRI KAUDU LEVIVA SAASTE KÄSITLEMISE TINGIMUSED

1. Käesolev protokoll kehtib saasteainete atmosfääriheidete kohta järgmistel tingimustel:
 - a) heidetav aine levib või võib valitsevate ilmastikutingimuste mõjul levida Vahemere piirkonda;
 - b) saasteaine heitmine Vahemere piirkonda on keskkonnale ohtlik, võrreldes sama saasteaine heitkogustega, mis satuvad kõnealusesse piirkonda muul viisil.

2. Käesolev protokoll kehtib ka atmosfääriheidete suhtes, mis mõjutavad Vahemere piirkonda ning on pärit osaliste territooriumil paiknevatest käesoleva protokolliga artikli 4 punktis 2 määratletud maismaa-saasteallikatest ja tehnilikest avamererajatistest.
3. Vahemere atmosfääri kaudu saastamise korral maismaalt pärit saasteallikatest kohaldatakse käesoleva protokolliga artiklite 5 ja 6 sätteid järk-järgult asjakohaste, käesoleva protokolliga I lisas loetletud ainete ja saasteallikate suhtes, vastavalt osaliste kokkuleppele.
5. Käesoleva protokolliga II lisa sätteid kohaldatakse atmosfääri kaudu leviva saaste suhtes vastavalt vajadusele. Ainete atmosfäärist toimuva sadestuse hindamiseks ning maismaalt atmosfääri levivate saastekoguste ja -tasemete andmekogude koostamiseks teostatakse õhusaaste seiret ja modelleerimist, rakendades vastuvõetavaid heitetegureid ja meetodeid.”

IV LISA

Lisatakse järgmine uus IV lisa:

“IV LISA

PARIMA VÕIMALIKU TEHNIKA JA PARIMA KESKKONNAPRAKTIKA MÄÄRATLEMISE KRITERIUMID

A. PARIM VÕIMALIK TEHNIKA

1. Parima võimaliku tehnika kasutamisel pööratakse põhitähelepanu jäätmevabale tehnoloogiale, kui see on olemas.
2. Termin “parim võimalik tehnika” tähendab uusimal arenguastmel protsesse, seadmeid või töömeetodeid, mis sobivad praktiliseks kasutuseks teatud meetme puhul, et piirata heitmeid. Et määrata kindlaks, kas protsessid, seadmed ja töömeetodid kujutavad endast parimat võimalikku tehnikat üldiselt või üksikjuhtudel, tuleb võtta arvesse järgmist:
 - a) võrreldavaid protsesse, seadmeid või töömeetodeid, mida on hiljuti õnnestunult katsetatud;
 - b) tehnoloogilised uuendused ja muutused teaduslikes arusaamades ja teabes;
 - c) sellise tehnika majanduslik teostatavus;
 - d) nii uute kui olemasolevate seadmestike paigaldamise ajalised piirangud;
 - e) heitmete laad ja hulk.
3. Seepärast on arusaadav, et see, kas teatud protsess on “parim võimalik tehnika” või mitte, oleneb tehnika muutumisest ajas ning majanduslikest ja sotsiaalsetest teguritest, samuti teaduslike arusaamade ja teadmiste muutumisest.
4. Kui saaste ja heitmete vähendamise parima võimaliku tehnika rakendamine ei anna keskkonnakaitse suhtes vastuvõetavaid tulemusi, tuleb kohaldada lisameetmeid.
5. “Tehnika” hõlmab nii kasutatavat tehnoloogiat kui käitise projekteerimise, ehitamise, hooldamise, käitamise ja tegevuse lõpetamise viisi.

B. PARIM KESKKONNAPRAKTIKA

6. Termin “parim keskkonnapraktika” tähendab sobivaimate keskkonnakaitsemeetmete ja -strateegiate koosluse rakendamist. Valides üksikjuhtumite jaoks kõige sobivamaid meetmekooslusi, tuleb võtta arvesse alljärgnevat järkjärgulist meetmete nimekirja:

- a) avalikkuse ja kasutajate teavitamine ja õpetamine teatud tegevuste ja toodete valiku kohta ning nende kasutusest ja kasutuselt kõrvaldamisest tulenevate keskkonnamõjude kohta;
 - b) hea keskkonnapraktika arendamine ja rakendamine toote kogu olemasolu vältel ja kõigi sellega seotud toimingute osas;
 - c) kohustusliku tootetähistuse kasutamine, mis teavitab kasutajat toote ja selle kasutuse ning kasutuselt kõrvaldamisega seotud keskkonnaohtudest;
 - d) loodusvarade, sealhulgas energia säästmine;
 - e) jäätmekogumise ja käitlemise süsteemide ligipäasetavaks tegemine;
 - f) ohtlike ainete või toodete kasutamise ning ohtlike jäätmete tekke vältimine;
 - g) ringlussevõtt, taaskasutamine ja korduskasutamine;
 - h) majandusmeetmete rakendamine tegevuste, toodete ja tooterühmade puhul;
 - i) piiranguid või keelde sisaldava litsentsimissüsteemi kehtestamine.
7. Et määrata kindlaks, mis meetmetekooslus sisaldab parimat keskkonnapraktikat üldiselt või üksikjuhtudel, tuleb erilist tähelepanu pöörata alljärgnevale:
- a) toote, selle tootmise, kasutamise ja hilisema kõrvaldamisega seonduv keskkonnaoht;
 - b) asendamine vähem saastavate tegevuste või ainetega;
 - c) kasutusulatus;
 - d) asendusmaterjalide või -tegevuste võimalik kasu või kahju;
 - e) uuendused ja muutused teaduslikes arusaamades ja teabes;
 - f) rakendamise ajalised piirangud;
 - g) sotsiaalsed ja majanduslikud mõjud.
8. Seepärast on arusaadav, et see, kas teatud tegutsemisviis on parim keskkonnapraktika või mitte, oleneb tehnika muutumisest ajas ning majanduslikest ja sotsiaalsetest teguritest, samuti teaduslike arusaamade ja teadmiste muutumisest.
9. Kui saaste ja heitmete vähendamise parima keskkonnapraktika rakendamine ei anna keskkonnakaitse suhtes vastuvõetavaid tulemusi, tuleb kohaldada lisameetmeid ja parim keskkonnapraktika määratlada uuesti.”
-